

תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף כח עמוד א

אמר רבי אמי: למה נסמכה מיתת מרים לפרשת פרה אדומה - לומר לך: מה פרה אדומה מכפרת - אף מיתתן של צדיקים מכפרת. אמר רבי אלעזר: למה נסמכה מיתת אהרן לבגדי כהונה? - מה בגדי כהונה מכפרין - אף מיתתן של צדיקים מכפרת.

תורה תמימה הערות במדבר פרק כ הערה ב

לכאורה צ"ע לפי"ז למה סמך זה דוקא לפרה אדומה ולא לענינים אחרים שבתורה שג"כ מכפרים, כמו קרבנות ובגדי כהונה, וי"ל ע"פ מ"ש באגדות והובא בפירש"י סוף פרשה הקודמת פסוק כ"ב, דענין כפרת פרה אדומה באה לכפר על מעשה העגל, תבא אמה ותכפר על בנה, כלומר שהפרה היא בערך אם להעגל, עי"ש בארוכה, ובשנוי לשון קצת, כך מכפרת מיתת מרים על ישראל, שהיא בערך אם להאומה ישראלית. - והנה בכלל לא נתבאר ערך הענין שמיתת צדיקים מכפרת ומה טעם בדבר, וי"ל כונת הענין ע"פ מ"ש בפדר"א פרק י"ז בענין מיתת שאול דכתיב ביה (ש"ב כ"א) ויקברו את עצמות שאול ויעתר אלהים לארץ אחרי כן, וז"ל, כיון שראה הקב"ה שגמלו לו חסד [שצמנו ובכו וספדו לו, כמבואר שם] מיד נתמלא רחמים, שנאמר ויעתר אלהים לארץ אחרי כן וכו', ע"כ. מבואר מזה שלא המיתה עצמה מכפרת אלא האבל והכבוד שנוהגין במיתת צדיקים, כי כבוד זה הוא כבוד ה':

• רם קול למוצות שמייעה

שו"ת ציץ אליעזר חלק ח סימן יא

(י) על כן למסקנא דדינא נראה לפענ"ד, דנהי דלכתחילה בודאי יש לעשות כל טצדקי לחזר שלא להשמיע קריאת המגילה דרך מיקרופון. אבל בעברו וקראו בודאי אין מקום לבוא ולפסוק בסכינא חריפא שלא יצאו ידי חובתם והברכות כאילו היו לבטלה, ובאין דרך אחרת, או כפי שנשאלתי במקרה אחר על בית חולים גדול שא"א להעביר שמיעת קריאת המגילה לחולים כי אם דרך המיקרופון, אזי המורה על כגון דא להתיר אפילו לכתחילה השמעת קריאתה באמצעות כלי המיקרופון אין מזחיתין אותו. ואסיי בברכת שים שלום טובה וברכה מוקירו ומכבדו וחפץ אשרו וטובו כל הימים אליעזר יהודא וולדינברג + וכעת נדמ"ח ספר שו"ת אגרות משה להגר"מ פיינשטיין שליט"א חאו"ח ח"ב וראיתי גם לו בסי' ק"ח שדן לענין קריאת מגילה, שנוטה ג"כ לומר, דאף אם נימא שהאמת כאמירת המומחים שלא נשמע דרך המיקראפאן /המיקרופון/ קול האדם אלא קול אחר שנעשה מקולו, מ"מ, כיון שעכ"פ רק כשהוא קורא נשמע הקול יש להחשיב זה כשמיעת קולו ממש דהרי כל זה שנעשה עושה קולו ממש, ומנין לנו עצם כח שמיעה איך שהוא שאולי הוא ג"כ באופן זה שנברא איזה דבר באויר ומגיע לאזנו, וכן מסתבר לפי מה שאומרים חכמי הטבע שהקול יש לו הלוך עד האזן, וגם יש קצת שיהוי זמן בהילוכו, ומ"מ נחשב קול האדם, וע"כ אפשר שאין למחות מצד ההלכה ביד אלו שרוצים לקרא המגילה ע"י המיקראפאן, אך מסיק דכיון דמיתה לא ברור להיתר והוא ענין חדש בכלל יש למחות כדי למונעם מלרדוף אחרי חדשות אחרות עי"ש. ועל כן יש להתיר עכ"פ בשעת הדחק, וכפי שכתבנו בפנים. +

• מכשיר שמייעה לחרש בשבת

שו"ת ציץ אליעזר חלק ו סימן ו

למדנו מהאמור דהותרה איסור טלטול מוקצה משום כבוד הבריות שלא יתבזה האדם מגרמת אי הטלטול בעיני עצמו ובעיני הבריות באיזה דרך שהוא. וא"כ לפי"ז הרי נדמה דאין לך כבוד הבריות גדול מזה כמניעת בושה ובזיון מהחרש מאי שמעו לקול המדברים אליו, דאין לתאר גודל החרפה ובושת הפנים ואי הנעימות הנגרמת לו מדי בואו בין אנשים ובבהכ"נ =ובבית הכנסת = והוא בודד לו, אינו מקשיב להנעשה, ולא יכול להשיב למה ששואלים אותו, באופן שאיכא בזה משום כבוד הבריות יותר מהנידונים האמורים, ועוד זאת, בבשתו זאת מעורב גם צער רב על ביטול תפלה בצבור ושמיעת קה"ת ואיש"ר =קריאת התורה ואמן יהא שמיה רבה = וקדושה ובכדומה בביטול קיום חביל מצות קלות וחמורות, ולכן שפיר יש להתיר טלטול מוקצה משום כבוד הבריות גדול כזה ולהתיר לחרש לשאת בשבת מכונת - החרשים.

• אנדרוגינוס ושינוי סטאטוס הלכתי

שו"ת ציץ אליעזר חלק י סימן כה פרק כו

ובהרהורי דברים עולה בדעתי לדמות למה שמצינו בתרומת הדשן בפסקים ס"י ק"ב שכותב לחקור על אשת אליהו הנביא ז"ל או אשת ריב"ל אם יכולים לינשא לאיש אחר, נ"מ לדורות ג"כ אם יזכה אחד כמו הם. ופשיט דאשת רעהו אסור ולא אשת מלאך שכולו רוחני ולא גופני ע"ש, ויעוין בשו"ת מהרי"א אסאד חאה"ע ס"י ד' בהגה מבן המחבר שכותב להסביר דברי התה"ד עפ"י דברי התוס' בסנהדרין ד' נ"ב ע"ב שכותבים דאשת רעהו ולא אשת קטן בא למעט אשת קטן ע"י ייעוד או ביבום, א"כ שפיר שמעינן מזה בק"ו למעט גם אשת מלאך מהא דאשת איש אפילו בכה"ג שחלו הקדושין, אע"פ שכבר התחיל וחל האישות שהיתה אשת רעהו ושוב נעשית אשת מלאך ע"י"ש. וא"כ ה"נ בנידוננו יש לומר דאשת רעהו אסורה ולא אשת - אשה, ואע"פ שכבר התחיל וחל האישות שהיתה אשת רעהו, מ"מ נפקעין מאליהן הקדושין בהיות דנעשית שוב אשת - אשה.

• הפלות

שו"ת ציץ אליעזר חלק ט סימן נא - קונ' רפואה במשפחה פרק ג

ט' כשנשקפת סכנה לאשה בהמשכת ההריון יש להתיר הפלת העובר בשופי.

י' גם כשמצב בריאותה של האשה רופף מאד ולשם רפואתה או השקטת מכאוביה הגדולים דרוש לבצע הפלת העובר, אע"פ שאין סכנה ממשית, גם כן יש מקום להתיר לעשות זאת, וכפי ראות עיני המורה המצב שלפניו.

י"ב אשת איש שזנתה או נאנסה ונתעברה ואפילו מעכו"ם שאין הולד ממזר וחזרה בתשובה, מצדדים כמה מגדולי הפוס' להתיר לסדר הפלה אי משום בזיונה ואי משום חלול השם ופגם ובזיון המשפחה [ואי משום נימוקים אחרים הנזכרים בפנים].

י"ג לסדר הפלה קודם שנמלאו ארבעים יום מהריונה וגם לרבות קודם ג' חדשים מהריונה הוא קיל בהרבה מלסדר לאחר מיכן ויש על כן לצדד להתיר לסדר הפלה קודם שנמלאו לה כנ"ל והעובר איננו עוד בתנועה גם כשיש חשש מבוסס שהעובר שיוולד יצא בעל מום ובעל יסורים.

י"ד מאידך להמית הולד כשהאשה יושבת כבר על המשבר והולד כבר נעקר לצאת הוא חמור בהרבה מלפני שנעקר ואין להתיר בכגון זה כי אם במקום סכנה של ממש לאשה.

ט"ו גם במקום שהדין נותן להתיר הפלה מכל מקום יש לקבל על כך גם הסכמת הבעל כי ממונו הוא.

ט"ז כן יש לחזר לסדר ההפלה ע"י שתיית רפואה מעשיית מעשה בידים.

י"ז אשה שחולה במחלה מסוכנת שעומדת למות ממנה וההריון שהרה בו אם תמשיך בו יקרב מיתתה והאשה מתחננת שלא לסדר לה הפלה ולא איכפת לה אם זה יקרב מימתה /מיתתה/ ובלבד שישאר אחריה זכר, יש מקום להתיר להיות בזה שב ואל תעשה.

י"ח כל בני ישראל מוזהרים באזהרה חמורה לא לנהוג קלות ראש בהפסקת ההריון, ואחריות גדולה מוטלת בזה הן על השואל והן על הנשאל. מלבד מה שיש בזה משום גידור פרצת הפרוצות והזונים אחריהם שגם אומות העולם גדרו עצמם בזה ותיקנו תקנות ועונשים חמורים על העוברים והמסייעים, וישראל קדושים המה.